

"Kennedyjeva runda" trgovinskih pogajanj

Včeraj se je začela v Ženevi v šviči konferenca GATT, da odpre bolj na široko vrata mednarodni trgovini.

ZENEVA, Šv. — Včeraj popoldne so se sestali tu zastopniki trgovinskih delegacij 70 držav, ki so včlanjene v Splošnem sporazumu o carinah in trgovini (General Agreement of Tariffs and Trade — GATT), da se pogovore in dogovore o znižanju carin, o odpravi drugih omejitev v mednarodni trgovini in o morebitni pomoči, ki jo naj bi gospodarsko razvite države nudile gospodarsko zaostalom. Te zborujejo tu že nad en mesec v okviru posebne konference Združenih narodov.

Priloge na konferenco GATT so se vršile več kot eno leto, dejanski so se razgovori o tem začeli že leta 1958, ko je prišlo do ustanovitve Skupnega trga kot enotnega carinskega področja. Njegovi vodniki in vodniki Združenih držav, dveh najmočnejših gospodarskih enot na svetu, so si postavili za cilj znižanje vseh carin za polovico, odstranitev posebnih nacinov omejitev trgovine in še posebej ureditev čim bolj prostega trgovanja z deželnimi pridelki. Amerika si hoče zavarovati svoj delež na tem polju v Skupnem trgu.

Ameriški Kongres je izglasoval leta 1962 predsedniku Kennedyju polnomočja za tako novo svobodnejšo trgovanje med deželami svobodnega sveta. S tem je bila odprta pot za "Kennedyjevo rundo", ki se je včeraj popoldne začela tu, da nadaljuje na osnovi tega, kar je bilo doseženo od lanskega posveta tu v razgovorih med predstavniki vodilnih gospodarskih držav sveta. Med te spadajo poleg Skupnega trga, Združenih držav in Velike Britanije tudi Japonija.

Ameriško zastopstvo vodi C. Herter, njegov pomočnik pa je W. Michael Blumenthal. Zaradi DeGaullove zavrnitve Velike Britanije v Skupni trg in njegove gospodarske politike, ki hoče držati Ameriko in Anglijo čim dalje od Evrope, pričakujejo trda pogajanja in s vpre pred prevelikim optimizmom. Prve dni bodo zastopniki glavnih držav obrazložili načelna stališča svojih vlad, nato se bodo začeli razgovori o konkretnih vprašanjih od točke do točke. Tedaj bo naglo jasno, kaj moremo od sedanjice konference pričakovati.

Zaradi sladoleda smrt INDIANAPOLIS, Ind. — Po

poročili policije je v nedeljo 12 let star brat ustrelil Williama Williamsa do smrti, ker ni hotel z njim deliti sladoleda.

Zločin je zaradi vročote okolice tak, da bi se morala ob njem zamisliti vsa dežela, prav posebno pa starši in drugi vzgojitelji otrok.

— V New Jersey pride vsako leto časno okoli 18.000 Portoricanov na farmarska dela.

Novi grobovi

Louis Alesnik

Včeraj je umrl nenadno Louis Alesnik iz 9907 Anderson Ave. Pogreb bo iz Fortunovega pogrebnega zavoda v petek zjutraj. Podrobnosti jutri.

Tito razkazuje ruska lovstva letala MIG-21

BELGRAD, SFRJ. — Vojaški strokovnjaki v tujih poslaništvih so opazili zadnji teden letati nad mestom več ruskih lovcev MIG-21, seveda z jugoslovanskimi znaki in jugoslovanskimi piloti. Točnega števila ni mogel nihče dognati. Nekateri celo mislijo, da jih je samo nekaj in da služijo v glavnem za vezbanje.

Titovo letalstvo ima sedaj največ ameriških F-84 in F-86 lovcev, ki so vsi zastareli in prilično izrabljeni. Tito pa le s težavo dobiva iz Združenih držav rezervne dele. Zato je dolgo poskušal, da bi v Angliji ali Franciji kupil licence za najnovejšega lovca, pa se mu nakup ni posrečil. Kot se vidi, se je sedaj z uspehom obrnil na Ruso.

Tito je baje kupil tudi nekaj ruskih modernih tankov, toda jih do maja še ni pokazal. Na paradah so večinoma stari ameriški tanki, ki jih je dobil v letih 1948-1957, ko so mu ZDA dale starega orožja za približno \$400 milijonov.

Bolgarija vežba kenijske gverilce

LONDON, Ang. — V Londonu potrjujejo vesti, da se v Bolgariji vežba 105 kenijskih "študentov" za gverilce. Ko bodo izvežbani, bodo postali hrbenčniki kenijske osvobodilne fronte.

Kandidate je nabral sam kenijski minister Odinga, ki ga mnogi smatrajo za moskovskega zaupnika v kenijski vladi. Pod njegovim pokroviteljstvom so se tudi vsi "študentje" odpravili z bolgarskim letalom naravnost v Sofijo.

Skandalozna vloga ministra Odinge je rodila burjo v kenijskem časopisju in prepire v vladi, pri tem je pa tudi ostalo. Gverilce bodo seveda porabili tudi drugje v Afriki, ako v Keniji še ne bo posla zanje ali pa tam že ne bodo več potrebni.

Črni "Krvavi bralje" more belce v Harlemu

Po vestih iz policijskih virov obstoji v New Yorku organizirana tolpa črncev "Krvavi bralje", ki si je postavila za cilj pohabiti in pobijati belce.

NEW YORK, N. Y. — Tukajšnji list The New York Times je prinesel daljše poročilo o obstoju tolpe "Krvavi bralje", ki jo sestavlja kakih 60 črncev starih od 12 do 20 let. Njen namen je napadati, pohabiti in pobijati belce. Člani te tolpe divjajo že dalj časa po ulicah črnkega predela New Yorka Harlem in naj bi bili odgovorni že za vsaj štiri umore belcev.

Člani tolpe se vežbajo v karate, neke vrste orientalski roko-borbi, pa tudi v izdelovanju orožja in v njegovi rabi. Sami zavračajo, da bi imeli kako zvezo s "črnimi muslimani", vendar se med seboj pozdravljajo s "Salem alejkum" (Mir z vami!), kot je v navadi med muslimani. Navdušujejo se za Malcolm X, črnega vodnika, ki se je ločil od "črnih muslimanov" in se zavzema za uporabo sile v boju za "črnske pravice" proti "belim vragom".

Nova tolpa dobiva svoje člane iz obstoječih tolp (gangov), v katerih se je preje družila črna mladina v Harlemu na krajevni osnovi in se čisto spopadla tudi med seboj. "Krvavi bralje" niso omejeni na nobeno okolje, njihovi cilj ni obramba krajevnih oblasti in vpliva, ampak odprti boj proti "belim vragom". Ko je policija prišla dva mlada fanta pretekli teden zaradi umora neke ženske, sta priznala, da sta zabolila do smrti na cesti Harlema tudi neko drugo žensko 11. aprila. Zasliševali so ju tudi radi umora 28 let starega belca Davida Watts 23. marca in nekega 71 let starega belca 21. oktobra lani.

Tudi od drugod dohodek

Okoli dve tretjini družin, ki žive na farmah, ima poleg s teh dohodke tudi od drugod. Najbolj velja to za male in velike farme.

Hladna vojna rdečih zašla tudi na radijo

CLEVELAND, O. — Moskva in Peiping se javno prepirata med seboj največ v govorih svojih voditeljev, v časopisih in na radiju. Značilen je boj na radiju, ker pove vsemu svetu, kako hudo se praskata oba nasprotnika.

Moskva je povečala oddaje v kitajskem jeziku kar za 50%, od tedenskih 44 na 66 ur. Ker se ji romunski tovariši nekaj upirajo, je zvišala dnevni čas tudi zanje na 30 minut. Ker ji pri manjkajo časa, je omejila oddaje v španščini, namenjene za Kubo, za pol ure. Podobno so bile priškarjane tudi ruske oddaje za zahodno Evropo, ne pa za ostale kontinente.

Kot se vidi, Moskva počasi odpisuje vpliv svojih oddaj na Kubo, morda pa tudi važnost Kube za rusko zunanjo politiko.

Seveda to ne velja za majsko proslavo. Takrat se Hruščev in Castro navdušeno objemata, obenem pa grozita naši deželi. To se je zgodilo tudi letos, toda ni imelo nobenega učinka na našo javnost.

Sen. Fulbright odletel v Ankaru in Atene radi razmer na Cipru

WASHINGTON, D.C. — Načelnik zunanje-političnega odbora Senata J.W. Fulbright je včeraj odletel v sporazumu s predsednikom Johnsonom v glavno mesto Turčije Ankaru, od tam pa pojde v glavno mesto Grčije Atene zagotoviti obe državi o zanimanju vlade in Kongresa Združenih držav za razvoj položaja na Cipru.

V soglasju s predsednikom Johnsonom sen. Fulbright ne bo nič posredoval ali skušal kako drugače vplivati na razvoj spora med Grčijo in Turčijo, ki ga je povzročil prepir med Grki in Turki na Cipru, skušal bo o vsem dobiti čim jasnejšo sliko in tudi čim jasnejše obrazložiti vladama obeh držav ameriško stališče.

Na Cipru je postalo mirnejše, od kar so čete Združenih narodov v soglasju z glavnim tajnikom ZN Tantom začele nastopati odločnejše in uporabljati silo, kjer je to nujno.

"DEJANSKA SEGREGACIJA" NI V NASPROTJU Z USTAVO

Vrhovno zvezno sodišče je zavrnilo prošnjo za obravnavo odločitve zveznega prizivnega sodišča v Gary, Ind., o ustavnosti "dejanske segregacije" šol, nastale s spremembo v naseljih.

WASHINGTON, D.C. — Črnsko gibanje proti "dejanski segregaciji" šol, ki je nastala na osnovi načela, naj hodijo otroci v najbližjo šolo v njihovem okolišu, je doživel včeraj hud poraz, ko je zvezno Vrhovno sodišče zavrnilo obravnavo pritožbe proti odločitvi zveznega prizivnega sodišča v Gary v Indiani, da dejanska segregacija, ki ni nastala načrtno, ampak slučajno s prelivanjem prebivalstva v posameznih predelih, ni v nasprotju z ustavo. Vodniki črnkega gibanja v Gary so zahtevali, da tamkajšnji šolski odbor poskrbi za integracijo šol s tem, da vozi šolarje iz njihovih domačih v tuje šolske okoliše. Šolski odbor je to zahtevo zavrnil kot neosnovano na zakonu, kar je sedaj potrdilo najvišje sodišče dežele.

Vprašanje dejanske segregacije šol je v velikih mestih na severu dežele povzročilo veliko razburjanje in napetosti med belci in črnci. Zahteva Zveze za napredek barvnih ljudstev po končanju te segregacije šol je naletela na oster odpor staršev belih otrok, ki naj bi jih z avtobusi vozili v šole v črnih naseljih. Pri tem so se sklicevali na eni strani na nevarnost za otroke med vožnjo, pa tudi v sami tuji šolski sredini, na drugi pa na nižjo raven izključno črnških šol, katere vzrok je v splošni nižji ravni življenja črnega prebivalstva.

Vprašanje dejanske segregacije in boja proti njej je privlečlo do nemirov in izgredov v New Yorku, v Chicagu in Clevelandu, pa tudi v nekaterih drugih velikih mestih dežele. Odločitev vrhovnega sodišča novih zahtev po končanju dejanske segregacije ne izključuje, šolski odbori se lahko prostovoljno za to odločijo, če se jim zdi to na mestu, nimajo pa dolžnosti, da bi v tem pogledu kaj ukrenili, če se jim to ne zdi potrebno na osnovi posebnih razmer.

Kaj vse nam zamerijo v Moskvi!

CLEVELAND, O. — Moskovska Pravda je prišla na res originalen očitke ameriškega časopisju. Očita mu namreč, da sedaj s hudobnostjo in veseljem

Iz Clevelanda in okolice

Slovenska pisarna — Kot smo že poročali, posluje sedaj znova Slovenska pisarna v Baragovem domu na 6304 St. Clair Ave. Poslovne ure so ob torkih od 4-6 ure, ob petkih od 5-7 ure in ob nedeljah od 3-5 ure popoldne. Po pošti bo Slovenska pisarna rada dala pojasnila in navodila v vseh zadevah slovenskih naseljencev. V pisarni so na razpolago knjige Slovenske Kulturne Akcije, vključno najnovejša knjiga Mauser: Ljudje pod bičem, knjige Mohorjeve družbe v Celovcu in drugih slovenskih založništva v svobodnem svetu. Pisarna sprejema naročila darilnih paketov Lige KSA za pomoč potrebnim v domovini.

Bolnikom AD v bolnišnici! — Slovenskim rojakom pošlje uprava AD list zastonj v bolnišnico, če ti izrazijo tako željo in ji sporoče svoj naslov.

Visoka starost — Mrs. Frances Champa, 1961 Haverhill Rd. je danes dopolnila 81 let. Čestitamo in ji želimo še mnogo let zdravja in zadovoljstva!

V bolnišnici — Rojak Tom Kraich z 1109 E. 63 St. je v St. Vincent Charity bolnišnici, soba št. 224. Obiski so dovoljeni.

Srebrna poroka — Preteklo soboto so iznenadili g. Franka in go. Libby Gubanc z 18107 Hillgrove Avenue na domu g. in ge. Edwarda Kaifesh na 1779 Pontiac Drive za njuno 25-letnico poroke sorodniki in prijatelji s posebnim slavljenjem. Srebrnoročnica pojdetja svojo srebrno poroko praznovati za 24 dni na potovanje po Evropi. Čestitamo in jima želimo še mnogo zdravih in zadovoljnih let!

Pojdimo voliti! — Danes so primarne volitve. Volišča bodo odprta od 7:30 zjutraj do 7:30 zvečer.

Seja — Carniola Hive št. 493 T.M. ima jutri zvečer ob sedmih sejo v SND na St. Clair Avenue. Asesment bodo pobirali od 6. do 7.

Skupne podružnice SZZ imajo jutri ob enih popoldne sejo v navadnih prostorih.

Podr. št. 41 SZZ ima nocoj ob 7:30 sejo v navadnih prostorih.

V Indoneziji "dan vzgoje" — dan poizganja knjig!

DŽAKARTA, Indonez. — Sukarno je vsaj v besedah goreč socializist in zmeraj trdi, da bo njegova dežela pravi socialistični raj. Menda pa ni prepričan, da so istega mnenja tudi njegovi rojaki.

Imenoval je poseben odbor, ki je nabiral take knjige, ki so lahko škodljive za indonezijsko uradno "ideologijo". Nabrane knjige so 2. maja, na "dan vzgoje" v Džakarti slovesno sežgali. Isto je delal pred več kot 30 leti tudi Hitler. Komunisti so knjige s podobno "pohujšljivo vsebino" vozili vsaj v papirnice. Vsaj na to bi bil Tito lahko opozoril Sukarno, ko sta se sprehajala po Jugoslaviji.

pru. Hruščev se je pritožil, da Združeni narodi v teku pol drugega meseca, kar so na Cipru, še niso nič storili za njegovo pomiritev.

Zadnje vesti

WASHINGTON, D. C. — Pet mladih mornarjev je bilo ubitih preteklo soboto na pomorskem oporišču v Guantanamo zalivu na Kubi, ko so med samostalnimi nočnim kopanjem v morju zašli po nesreči na minsko polje, ki zapira dohodek na področje oporišča.

WASHINGTON, D. C. — Predsednik L. B. Johnson je skupini delavskih vodnikov obljubil, da bo zvezna vlada razširila program javnih del, če se ne bo posrečilo privatni podjetnosti poskrbeti za polno zaposlitev vseh razpoložljivih delovnih sil v deželi. Predsednik je pozival delavske vodnike, naj ne ženejo previsoko svoje zahteve po povišanju plač, da ne bi s tem sprožili novega vala inflacije.

WASHINGTON, D. C. — Predsednik L. B. Johnson je podelil Mrs. Jerry Mock iz Columbusa v Ohiju, ki je pretekli mesec v 29 dneh sama v enomotornem letalu napravila pot okoli sveta, včeraj zlato Zvezno medaljo za letalstvo in jo imenoval za podnačelnico posvetovalnega odbora za žensko letalstvo v okviru Zvezne agencije za letalstvo.

WASHINGTON, D. C. — Predsednik L. B. Johnson bo v četrtek poletel v Columbus, O. in bo pop. govoril v Athens na proslavi 160-letnice tamkajšnje univerze. Cilj njegove poti, ki bo obsegla štiri države, je proučiti področja, ki so posebno prizadeta z revščino.

MOSKVA, ZSSR. — Predsednik vlade Hruščev je ostro prijel zahodne sile, ki da skušajo otok Ciper spremeniti v "ne-potopljivo" letalonosilko za svoje namene v vzhod. Sredozemlju. — Sovjetska zveza stremi, po njegovih besedah, le po miru in složnem življenju med Grki in Turki na Ci-

Prvi maj v znamenju uradnih izjav in neuradnega dolgočassja

CLEVELAND, O. — Prvomajске proslave so postale dolgočasne. Imajo res namen, ki ga odobravamo na celi črti, toda organizatorji proslav bi se morali poskrbeti za nekaj več živahnosti.

V Moskvi je bila kot navadno vojaška parada hrbenčnica vseh slovesnosti, ki so se jih udeležili vsi, ki so se jih iz tega ali onega razloga morali udeležiti, od Hruščeva preko generalov do navadnih delavcev, ki so zastopali svoje tovarne. Zanimiva so bila le nekatere gesla, še bolj pa odsotnost drugih iz prejšnjih let. Ko so gledalci občudovali na Rdečem trgu veliko geslo "Proletarci vseh dežel, združite se!" so mu lahko v duhu dodali še sliko tovariša Hruščeva in Mao-Tsetunga. Ali pa jih morda že ne smemo več šteti med proletarce?

Hruščev je končno vendarle počel 1. maja nekaj pametnega; peljal je svoja dva vnuka na parado, potem pa alžirskega tovariša Ben Bello na Krim na sončenje.

Za živahnost pri majski slovesnosti v Pragi so poskrbeli

študentje, ki so demonstrirali za spremembo v čast svobodi. Bilo jih je menda kar 3.000. Policija seveda s takim ciljem demonstracij ni bila zadovoljna in je mladino razgnala z biči in policijskimi psi.

V Bukarešti so tovariši dovolili posebno zabavo na račun Moskve. Kjer so le mogli, so skušali vezati ruske in kitajske komuniste v eno sliko, pri tem pa povdarjali potrebo po slogi v komunističnem svetu.

V Tirani v Albaniji so tovariši zopet vzeli na piko svojega glavnega "sovražnika" Hruščeva in mu zopet očitali izdajstvo, komunističnih idealov. Kot izdajalca so Hruščeva seveda opsovali tudi vsi tisti komunisti, ki poleg Albancev držijo s Kitajci.

V Peipingu se je po uradnih številkah udeležilo prvomajске proslave kar 3 milijone ljudi. Manjkal je samo eden: sam tovariš št. 1 Mao-Tsetung! Uradni izgovor je trdil, da se ni počutil dobro, kar je morda tudi res.

Vremenski
prerok
pravi:

Večinoma sončno in toplo. Najvišja temperatura 75.

6117 St. Clair Ave. — HEnderson 1-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Združene države:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$16.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Petkova izdaja \$4.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$16.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Friday edition \$4.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

83 No. 89 Tues., May 5, 1964

Boj za civilne pravice preusmerjen

Obstrukcija konservativnih južnih senatorjev traja že skoraj dva meseca. Radi nje je kongresno delo čisto ohromelo. To bi bolj jasno videli in čutili, ako ne bi bili v volivnem letu, ki nam zmeraj ustvarja več ali manj zanimive politične senzacije. Ohromelost pa čutijo politični voditelji na Kapitolu. Skrb jim dela še drug pojav. Boj za civilne pravice se razvija tako, kot so napovedovali pesimisti. So čisto pravilno predvideli, da bo črnim organizacijam potekla potrpežljivost in da bodo padle pod vpliv zagriženosti, ki bi radi pretiravali vse akcije v korist civilnim pravicam. Tako je prišlo v mnogih mestih — tudi v Clevelandu — do javnih nastopov zagovornikov civilnih pravic, ki jih večina ni odobraval in ne odobrava.

Nezadovoljnost z izgredi črnih organizacij je rodila še hujšo posledico. Radi nje padajo simpatije do gibanja za civilne pravice in rastejo antipatije do črnih zahtev vsake vrste. Antipatije so pa najhujši strah vsake stranke in vsakega politika. Ameriški volivec ne razume vseh političnih problemov, saj jih še poklicni politiki ne, zato sodi mnoge pojave, zahteve, načrte bolj po videzu kot po bistvu. Je za ali proti ne toliko po prepričanju kolikor po simpatijah ali antipatijah. Da črne organizacije izgubljajo simpatije, o tem se množijo že nekaj tednov vidni dokazi. Prvi med njimi je bil izid primarnih volitev v državi Wisconsin, ki je nagnal strah v kosti vsem politikom. Ni jim bilo težko, da bi njihove simpatije do civilnih pravic utegnile roditi antipatije njihovih volivcev do njihovih kandidatur.

Tako stanje dovoljuje samo en zaključek: čim preje končati zakonodajni postopek v Kongresu in spraviiti zakon pod streho, naj bo tak ali tak. Če se to doseže kmalu, bodo volivci do novembra pozabili na vse skupaj in glasovali po vidikih, ki so nanje navajeni. Te pa kandidatje poznajo.

Kako pa spraviti zakon hitro pod streho? Po sedanji poti je to nemogoče. Besedilo zakona, kot ga je izglasoval predstavniški dom, je tako, da bi v senatu dobilo večino le po hudem političnem boju in še hujšem pritisku predsednika Johnsona. Je v njem mnogo točk, ki jih ne odobravajo tudi zmerni zagovorniki civilnih pravic. Naj omenimo samo eno: zakon se postavlja na stališče, da mora federalna administracija braniti črnecem civilne pravice, kjer jih 13 južnih držav očitno noče. Ravno narobe, že desetletja jih zavira. Vse to je res, toda ni politično ravno posebna modrost, ako postaviš državne administracije na zatožno klop tudi takrat, kadar niso tako hudobne, kot so v oči zagovornikov civilnih pravic.

Taki in podobni slučajji so pripravili republikance in nekatere demokrate, da so začeli misliti na novo smer v boju za civilne pravice: Nič več zagovarjati sedanje besedilo tako kot je, misliti rajše na tiste točke, ki bi se dale spremeniti brez posebne škode za črno ravnopravnost. Republikanski senator Dirksen je prvi sestavil 11 takih sprememb, nekaj so jih dodali še drugi senatorji. Vsi so pa postopali v sporazumu s svojimi prijatelji v predstavniškem domu. So optimisti. Upajo, da bodo predlagane spremembe omehčale obstrukcijo konservativnih južnjakov in da bodo sprejemljive vsaj za zmerne zagovornike civilnih pravic.

Nočemo se spuščati v podrobnosti predlaganih sprememb, ker ne vemo, kako se bodo končno glasile. Res pa je, da ne bo z novim besedilom marsikatera civilna pravica tako zavarovana kot je z dosedanjim. To je pač žrtev, ki je potrebna, da pride zakon čim prej pod streho.

Računati pa moramo s tem, da bodo tiste črne organizacije, ki stojijo pod vplivom zagriženih voditeljev, burno protestirale proti spremenjenemu besedilu, saj jim niti sedanje ni dosti udarno. Taki protesti bodo tem bolj izživljajoči, čim bolj se bodo za kulisami vmešavali v črne organizacije komunisti ali pa njihovi zaupniki. Komunisti so se namreč oprijeli v boju za in proti civilnim pravicam stare taktike: njihovi organizirani člani se ne silijo v vodstva črnih organizacij — čeprav je menda tudi nekaj izjem od pravila —, pač pa skrbijo zato, da postajajo črni voditelji zmeraj bolj zagrenjeni in da gonijo svoje organizacije do skrajnosti. Komunistom ni za civilne pravice nič, jim je samo za to, da se javnost razburja radi izgrediv, škandalov, nemirov, nasilja, pretepov itd.

Upajmo, da do tega ne pride v preveliki meri. Rodilo bo samo še več nezaupanja med obema rasama. Dosedanja akcija za civilne pravice je imela vsaj toliko uspeha, da je vsak posameznik začel premišljevali, ali je prav, da je tako ravnodušen do črnih rojakov. Ni mogel priti do drugega zaključka kot, da so črni rojaki upravičeni do popolne ravnopravnosti. To je že ogromen napredek, ako pomislimo, kaj je bela večina mislila o črni ravnopravnosti še pred 10-15 leti.

Čim bolj je minevalo nezaupanje, tem bolj so rastle simpatije bele rase do črne, ki seveda še niso dosegle idealne višine. Še zmeraj misli pretežna večina belih državlja-

nov, da so civilne pravice čisto dobra stvar, samo v njihove osebne interese in nazore ne smejo posegati. Torej črna ravnopravnost da, toda ne na moj račun! Do take višine pa ne bi nikoli prišlo, ako bi manjkale simpatije in razumevanje za položaj črne rase.

Sedaj pa naj pretirane akcije črnih organizacij ubijejo to razumevanje in pa simpatije belih državljanov do črncev! To bi bila večja škoda kot pa bo korist od novega zakonskega besedila.

Pesimisti seveda zopet napovedujejo, da bodo akcije črnih rojakov prekoračile meje zmernosti. Upajmo, da do tega ne pride. Lahko ubijejo še to, kar bi novo besedilo ustvarilo dobrega. Za črno ravnopravnost nam niso potrebni samo zakoni, je potrebno tudi prepričanje, da črni rojaki spadajo v ameriško družbo; če zanj so še niso zreli, je dolžnost vseh, da jim do zrelosti pomagamo, vsak na svoj način in po svojih močeh.

BESEDA IZ NARODA

Monsignorju Blažiču v slovo

(Konec)

Zaveden Slovenec!

Pri vsej prilagoditvi nasproti slovaški okolici pa je bil rajni gospod Blažič eden izmed najzavednejših Slovencev v Ameriki. Vse do svoje smrti je zvesto prebiral Ameriško Domovino, ki mu je bila vedno prvi vir informacij. Jako rad je zahajal na Slovenski dan, ki ga je vsako leto pripravila v Pittsburghu KSKJ. Veliko je žrtvoval za slovenski tisk in ustanove.

Po drugi svetovni vojni je Mohorjeva družba potrebovala večje posojilo, da bi mogla svoje kulturno poslanstvo obnoviti. Obrnila se je na Rev. Odila Hajnska, O.F.M., ta pa se je obrnil na Rev. Johna Blažiča. Posilil je za \$5,000 posojila — in posojilo je gladdo dobil.

Toda posojilo ni bilo posojilo, marveč dar! Spominjam se, da mi je l. 1950 pokojni gospod ozadevi dal naslednje pojasnilo: "Dal sem teh pet tisoč kot posojilo samo zato, ker nisem hotel, da bi se naši pri Mohorjevi v Celovcu prevzeli čes, zdaj imamo denar in lahko razmetavamo. Po tistem pa sem že takrat napravil sklep, da tega denarja ne bom nikdar več zahteval nazaj..."

Res ga ni! Ker mi je bila zdeva pri srcu, sem glede nje skušal dobiti pojasnilo od izvrševalca monsignorjeve oporoke, župnika Andreja Hredzak. Gospod mi je isto potrdil. Monsignor Blažič mu je naročil, naj dolgi pri Mohorjevi enostavno črta. Ali bi mogli kje med slovenskimi izseljenci najti večjega mecena slovenske knjižice?

Dodatek

Pogreb pokojnega monsignorja je bilo zadnje in morda največje priznanje njegovi osebnosti in njegovemu delu.

V svoji oporoki je gospod dal podrobna navodila, kakšna bodi njegova poslednja pot — vse z namenom, da bi bila ta pot kar najbolj skromna in preprosta. Med drugim je izrečno prepovedal, da bi mu kdo v cerkvi pridigoval tako zvano evlogijo ali pogrebni govor.

Res sta hotela kaplana pokojnega monsignorja evlogijo opustiti in nista za govor naprosila nobenega duhovnika. Pa je neopričakovano spregovoril v cerkvi sam krajevni škof prevz. g. William G. Connare. Govor je začel z mislijo, da evlogija za pokojnim monsignorjem res ni na mestu — ne zato, ker je sam ni hotel, marveč zato, ker ni potreba. Vse življenje pokojnega monsignorja je bila ena sama velika evlogija! Res je življenje potrjevalo prav vsako besedo pohvale, katero je Prevzrjeni izrekel o tem zvestem duhovniku Kristusovemu.

Ni treba poudarjati, da je bila udeležba pri pogrebu ogromna. Duhovnikov se ga je udeležilo vsaj 150, sester slovaškega reda ameriških usmiljenk je bilo do 60, ljudi na stotine in stotine.

Izmed slovenskih duhovnikov nas je prišlo k pogrebu šest. Trije so bili iz Pennsylvanije, namreč g. župnik slovenske farse v Pittsburghu, g. Matej F. Kebe, še čil pri dopolnjenem

81. letu starosti in po smrti g. Blažiča Nestor slovenske duhovščine na amerškem vzhodu, nadalje g. Jože Cvelbar in ameriški Slovenec g. Ferdinand Demšar. Iz daljnega Milwaukeeja je prihitel nemara najljubši in najodličnejši duhovni sin monsignorja Blažiča, domačin iz fare Sv. Marije, preč. g. John Prah, O.C.D. Z vzhoda pa sva se pripeljala salezijanec g. dr. Franjo Blatnik in podpisani župnik od Sv. Križa v Bridgeportu, Conn. K tem šestim slovenskim duhovnikom lahko pristajemo še hrvaškega grškokatoliškega župnika g. Marka Badovinac, ki je svojo mladost preživel v Suhorju na Gorjancih.

Premnogim duhovniškim pogrebom prisostvujem malone mesec za mesecem. V Ameriki je namreč lepa navada, da duhovniki iz bližnje in daljnje okolice polnoštevno posodijo poslednjo pot rajnim sobratom. Mislim, da nobeden od vseh dosedanjih duhovniških pogrebov ni bil glinljivejši od pogreba preč. g. Blažiča.

Ko je bilo mrtvaško opravilo končano in je truplo pokojnega monsignorja nastopilo zadnjo pot izpred oltarja proti glavnim vratom, je vsa cerkev zajokala na glas. Nobeno oko ni bilo suho, tudi moje ne.

Na enem izmed zelenih gričev na severni strani Uniontownskega mesta je našlo utrujeno in izmučeno telo monsignorja Blažiča svoj poslednji počitek. Na najvišji točki pokopališča, prav v sredini pod velikim križem je njegov grob. Njegovi sostanovalci na njivi smrti so sami njegovi farani, ki jih je on pospremil k poslednjemu počitku. Na nagrobnih spomenikih prevladujejo slovaška imena, oziroma imena s slovenskimi Karpato. Nemalo pa je med njimi tudi slovenskih in hrvaških imen.

To je poslednje domovanje človeka, ki je zrastle na slovenskih tleh, deloval pa na ameriških tleh v pretežni meri za slovaške vernike — vedno in povsod zvest in vzoren Kristusov duhovnik.

Rev. Dr. Andrej Farkaš

Mati — najboljša učiteljica

Cleveland, O. — Kako je vendar mogoče, da mati brez knjig toliko ve? Kako more mati toliko naučiti svoje otroke? se ta ali oni sprašuje.

Prihodnja nedelja je še posebej posvečena spominu mater. Tudi slovenska mladina v Clevelandu se bo ta dan še prav posebej spominjala naših slovenskih mater. Obe slovenski šoli imata to nedeljo svoji materinski proslavi.

Kdor hoče, da se mu razkrije vsaj v mali meri skrivnost materinske učiteljske službe, naj obišče eno od omenjenih prireditelj. Mimo tega pa bo s svojimi čbiskom izpričal tudi spoštovanje do svoje telesne matere ter zraven tega dal naši mladini dober zgled, kako treba ljubiti svoje matere.

Prireditelj pri Sv. Vidu je v šolski dvorani. Začetek točno ob 10. uri. Janez Sever

Pismo Vrhenskoga Tinela

Waukegan, Ill. — Raznih novic je v naši Ameriški Vrhnik vedno dosti, le malo je nas, da bi iste napisali na papir in jih poslali za objavo. To je tisti razlog, da so dopisi od nas tudi redki.

Pomlad je prišla med nas s svojo prtljago v petek 20. marca. Par dni prej je še Zima pospravljala njeno prtljago in je nam celo dva dni prej natresla nekaj snega, češ, da tam kamor ona odhaja snega ne manjka — mi pa da naj z njim napravimo, kar se nam vidi prav. Tako je vidite, kadar se najemniki selijo iz stanovanj. Za seboj vedno pustijo nekaj kake navlake, ki se morajo z njo mučiti drugi. In povem, vam, da stara teta Zima ni v tem oziru nič boljša — včasih še slabša! Včasih kar zasluži, da bi ji ljudje zabelili pod nos: Koklja naj te brene, drugega nisi vredna!

Cvetno nedeljo smo dobili po tej okolici od 4 do 5 palcev snega. Tudi na Veliko nedeljo je ves dan snežilo. Po nekaterih krajih so imeli zamete do 7 palcev. Pa je prišel za Velikonočo na obisk rojak iz države Idaho in ko smo mu potožili, kako se je Zima od nas prav prva dva dneva pomladi poslavljala s sneženimi zameti, je ta nas pomilovalno gledal in dejal:

"Možje, vi sneženih zametov še ne poznate. Pri nas v okolici Idaho Falls, smo imeli letos take zamete po enih krajih, da ko so hodili ljudje na eni strani ulice, niso videli ljudi, ki so hodili na drugi strani ulice po odmetenih hodnikih. Ob strani hodnikov so imeli ljudje odmetanega snega do osem in devet čevljev visoko. "Toliko snega, kakor ga bilo letos v Idaho, tamkaj ne pomnijo že več kakor trideset let."

Tako rojak, ki je bil tu na obisku iz Idaho. Če so imeli tam res toliko snega, potem so nas s snegom prekosili. Pri nas smo ga letos imeli nekaj, a ne ravno preveč. Zima je bila letos v Illinoisu še kar znosljiva, če jo primerjamo z lanskim zimo. Bo pa prihodnjice nas bolj lasala.

Farmarji pa po mnogih krajih tožijo, da je bilo letošnjo zimo premalo moče za razne posestve. Je že tako, za vse ni nikoli prav, kakor je to nekoč povdaril na Vrhnik pred dolgimi leti neki zobokmet iz okolice z zatečenim obrazom, zob ga je bolel, da je kar vokal. Zobodercu je povedal, da ga zob boli in da mu ga naj izruje. Zoboderec je poiskal močne klešče, kakoršne so uporabljali po deželi tiste dni. Prijel je z njimi trdo boleči zob, rulkan in ga izdrl. Kmet je kar zarjul in rekel:

"To pa po hudičevo boli! Kaj sem pa dolžan za to?"

"He," vzklikne zoboderec in se popraska po glavi: "En goldinar mi boste dali stric, pa bo, veste, zob je bilo treba dobro prijeti, drugače bi ne prišel ven."

"Kmet mu s kislim obrazom odgovori: "Vem, vem, s kleščami v ustih ste me dobro včipnili. Z vašim računom ste pa včipnili moj žep."

Tako je vidite, vsem se ne da nikdar ustreči in vse ni nikdar moč zadovoljiti. Ne zadovolji jih vreme, ne letni časi in ne zadovolji jih kaj drugega.

* ELOVENSKI UPOKOJENCI so še v februarju na

svojem zborovanju sprejeli resolucijo, da naj se čimprej sprejme in uveljavi prosto socialno zdravniško oskrbo (Medicare), za starejše upokojene delavce. Zborovanje je vodil predsednik kluba znani rojak Matt Kirm. V njegovem govoru je temeljito povdarjal in pojasnil nujnost, ki zahteva iz človekoljubnosti, da dežela primerno in potrebno zdravniško skrb za stare upokojene ljudi, katerih je v deželi okrog 14 milijonov, ki so stari nad 65 let, so upokojeni in njihovi dohodki so tako nizki, da niti ne zadostujejo za vsakdanje življenje. Za zdravniško zavarovanje pa denarja ni. Zborovalci so sprejeli resolucijo, ki so jo poslali predsedniku Z.D., senatorjem in kongresnikom, naj zborujoči kongres resno upošteva, odobri in podpre predlog za prosto vladno socialno zdravniško oskrbo.

Kakor slovenski upokojenci pri nas, tako bi morali penzionirani delavci vpevsod urgirati vlado in vse ljudske zastopnike, da storijo svojo dolžnost v tem oziru. Če je denar za vse drugo, kakaj bi ga ne bilo tudi za to človekoljubnost doma za naše lastne ljudi?

* INDUSTRIJA, PRODUKTIVNOST IN TRGOVINA v našem Lake okraju, katerega glavni stan sta North Chicago — Waukegan z njuno okolico se je zadnja leta zelo pomnožila in razširila. Kakor je o tem pred nedolгим poročal "WNS" je znan trkdka Dunn and Bradstreet, ki zbira statistične podatke o raznih družbah, podjetjih, kakor tudi o privatnih podjetnikih in trgovcih vseh raznih vrst, ter te podatke potem izdaja v letnih knjigah in zvezkih, ki služijo potem kot kreditni podatki o zanesljivosti in o gospodarskem stanju raznih vrst in podjetij, je številno teh od leta do leta višje. Leta 1963 so našli 3818 trdkv in podjetij malih in večjih. Leta 1964 so jih našli pa že 3996.

Kar lep znaten porast. Industrijska in trgovska podjetja prihajajo bolj in bolj v naš okraj. To pomeni, da rastemo. * V WASHINGTONU se počasi vrše spremembe. Predsednik "LBJ." je v nekatere položaje že nastavljal nove ljudi. Pokojni Kennedy je zbiral okrog sebe mlajše osebnosti, večinoma akademike. LBJ. pa pravijo, da bolj upošteva ljudi s skušnjami, neglede iz kakih inteligenčnih vrst prihajajo. Tudi ženski svet bolj upošteva in je že na več službenih položajev imenoval ženske. Sleđnje postajajo bolj in bolj važne tudi v političnem življenju. LBJ. se jim dopade, ker jim kaže naklonjen prijazen obraz. Ženske že pravijo: LBJ. je za nas — me bomo zanj!

Tako je, vsak vrtnar pripravlja za bližajočo sezono svoj vrt. Politikarji pa pripravljajo in gnojijo svoja polja in vrtove...

... * ČE VAM SE NI ZNANO — BO ZDAJ:

— Kako hitro se giblje in premika voda v morskih oceanih? — Povprečno od pol do ene milje na uro.

— Kako so imenovali prvi tiskani časopis, ki je začel izhajati v ameriških kolonijah? — Prvi časopis je v ameriških kolonijah začel izdajati poštni načelnik v Bostonu Mass., dne 24. aprila 1704 in ime mu je dal "Boston News-Letter".

— Kdo je zamislil in začel prvi izdajati papirnati denar — bankovce? — Papirnati denar je kitajska iznajdba. Na kitajskem so prvi začeli izdajati papirnati denar.

— Kateri tri današnje neodvisne države so nastale iz do

predkratkem francoskih posestev v Indo-Kini? — To so sedanje države: Kambodžia, Laos in Vietnam.

Pozdrav vsem!

Vrhensk Tine.

Komunistom vse prav pride

PATERSON, N.J. — Komunistom v Jugoslaviji je tudi potres v Skopju prav prišel, da so naredili kot neko ljudsko štetje in videli, kdo je z njimi in kdo ne, predvsem pa iztisnili iz ljudi, kar so le mogli.

Partijski funkcionarji so hodili pobirat od hiše do hiše in si vse skrbno zapisovali, kdo je dal in koliko. Organizacije so imele svoje zbirke, občinska in državna podjetja, kakor tudi privatna pa zopet svoje. Noben brezbriznež se ni mogel izmuzniti.

Iz kraja X imamo poročilo, da je šolski upravitelj javno vprašal učiteljico, o kateri vedo, da ni čisto z njimi in da ima brata, ki je duhovnik in begunec: "Koliko ste pa Vi dali za Skopljanca, pa Vaš mož in koliko je poslal Vaš brat iz Amerike?"

To pa že ni več samo poziv za pomoč ponesrečenemu, marveč politično izsiljevanje.

Nekdo od tod, ki je bil v tistem času v Jugoslaviji, je potem tukaj izjavil: "Doma nisem zasledil v časopisju, da bi bil sveti Oče kaj dal za ponesrečence v Skopju, le njegove sožalne besede so bile omenjene, tako da so ljudje dobili vtis, kot da Cerkev pozna samo lepe besede."

Rev. F. Blatnik

Sončna baterija deluje tudi v slabem vremenu

Za večino med nami je električna energija nekaj, kar se dobi, če zavrtimo stikalo na steni, marsikje po svetu pa temu ni tako.

Sodobnemu človeku je na voljo več možnosti za zagotovitev lokalnega vira električne energije, vendar zahteva vsaka ustrežna naprava gorivo, razen tega pa je treba napraviti tudi vzdrževati. Izjema je tako imenovana sončna celica: ta troši gorivo, ki je popolnoma zastoj — sončno svetlobo — hkrati pa lahko deluje brez vsakršnega nadzorstva tudi po več let.

Sončne baterije ali sončne celice so uspešno preizkusili na področjih, kjer nenehno sijje sonce, na primer v puščavskem svetu, kjer so oblaki prava redkost. Doslej se te baterije še niso dobro obnesle v deželah, kjer nebesno sinjino pogosto zastira plast oblakov, nova britanska naprava pa obeta uspeh tudi na tem področju.

Znanstveniki podjetja "Semiconductors Ltd." (Swindon v Wiltshiru) so iznašli mnogo bolj vsestransko uporabno obliko sončne baterije — takšno, ki spreminja v električno energijo celo medlo sončno svetlobo deževnega dne.

Sončna celica je iz silikonov, proizvodni postopek je podoben izdelavi transistorjev; ima obliko okrogle, v sredini vzbočene plošče (premer 7.5 cm), ki jo ščiti steklena kupola. Za zdaj stane nekaj funtov, torej je električna energija, ki jo daje, približno štirikrat dražja od tiste iz žepnih baterij. Strokovnjaki poudarjajo njeno prednost: ima mnogo daljšo "življenjsko dobo" kot običajne baterije; električno energijo daje — po dosedanjih ugotovitvah — kakih pet let, po vsej verjetnosti pa še precej dlje časa.

Sobota in nedelja nevarnejši

CHICAGO, Ill. — Po podatkih narodnega varnostnega sveta se dogodi okoli 39% smrtnih nesreč in naših cestah in okoli 35% vseh poškodb ob sobotah in nedeljah.

KANADSKA DOMOVINA

Iz slovenskega Toronta

Blagor mirotvorcem

Clovek ni nekaj dognanega in dograjenega. Je v stalnem spreminjanju. Je kakor nomad, ki ni vsak večer najde primeren kraj, da si postavi šotor in ga jutro razdere, da gre kakek novih pašnikov. Vsak dan nam prinese novih problemov, ki jih moramo reševati. Vsak dan moramo na novo izpolniti svojo nalogo, to je popraviti, kar se je razdrlo in obrabilo. Človeško življenje je polno razpadanja in odmiranja. Prav ista usoda spremlja tudi človeške družbe.

Tudi v družtvih in organizacijah je treba vsak večer popravljati, kar se je čez dan razdrlo. Treba je sproti obnavljati, kar je zastarelo in znova buditi novih rasti. Če se to delo ne opravljata sproti, je organizacijska trohoba neizogibna. Kot navajata dr. Milan Komar, je pokojni Plečnik dejal, da je najtežja ugotovitev držati ljudi skupaj. Treba je razdirati spletke, urejati zdražbe, tolažiti razžaljene, miriti razburjene, spodbujati malodušne, zbirati razpršene, predvsem pa neprestano buditi novo življenje.

Kako potrebni smo apostolov goranje misli. Samo lepo zvence govorniške besede ne zadostujejo; apostolov besed in dejanj nam je treba, kjer dejanja sledijo besedam. Lahko je razbijati in povzročati zdražbe, še lažje razpuščati in razreševati. Težko pa je tolažiti razžaljene, ki se jim godi krivica; ni lahko navduševati malodušne in še težje je zbirati razpršene in buditi v njih novo življenje in novega veselja za delo. Brez dvoma je to najtežja umetnost, ki zahteva apostolskih duš, duš polnih modrosti, potrpežljivosti in svete vneme. Delo je težko in pot je dolga, a ima lep cilj: miriti, družiti in buditi. To je delo pravega mirotvorca. Če je potreben telefon, se ga bo poslužil. Če bo uspešnejše trkanje na vrata in na srca, bo potrkal. Če kaže nastopiti dolgo pot, se je ne bo branil. Če bo to delo vloženo iz apostolske gorečnosti, bo brez dvoma rodilo uspeh. "Ni pa življenja brez ustvarjanja, brez novih idej in iniciativ... je tudi čisto nemogoče, da bi družbe in organizacije živele v znamenju pretežne ali celo gole obrambe." (Dr. Milan Komar.)

Proti temu načelu v organizacijah smo v emigraciji že mnogo grešili, zato se mnoge stvari nad nami maščujejo.

Še danes ni med nami popolnoma iztrebljena miselnost, ki trdi, da je ves naš program obsežen v tem, da smo antikomunisti. Biti proti komu ali čemu pa še ni program, je kvečjemu neke vrste šibka obramba. Najboljša obramba pa je napad, smo trdili včasih. V našem primeru se temu napadu reče: ustvarjanje, iniciativa. Biti proti komunizmu se pravi biti za nekaj, stremeti in delati za nek ideal, v našem primeru za tiste vrline in duhovne dobrine, ki jih komunizem ne pozna in ne prizna in jih zato v ljudeh zatira ter uničuje. Tu pa je področje je ustvarjanja in iniciative širše kot so razni fondit in zbiranje spominov iz vojnih let. Tako široko je naše področje, da vsega ne more obdelati ne politika, ne veteranska združenja, ne kulturne ustanove in niti ne samo vera. Samo vse našteje aktivnosti skupaj, v sodelovanju — roko v roki — tvorijo tisto narodno silo, ki ustvarja vrline in duhovne vrednote, ki jim komunizem ne pusti do življenja. Še nekeje se je pokazalo med nami veliko defenzivne miselnosti: pri ustanavljanju društev. To defenzivno miselnost bi lah-

ko imenovali golo posnemanje. Pri posamezniku se ta javlja v želji biti enak ali boljši kot sosed. Imeti tako lepo hišo, tako nov avto in tako razkošno opremo, se pravi imeti isto društvo ali ustanovo kot ga imajo sosedovi, kot ga ima ona druga skupina, kot ga imajo tam in tam. Ta miselnost je bila včasih tako močna, da je zakrila cilje in naloge pri ustanavljanju društev. Marsikatero je nastalo ne iz potrebe po delu in udejstvovanju, ampak iz želje biti "onim drugim" enak. Ni čudno, če taki miselnosti potem sledi organizacijska trohoba, zlasti če manjka apostolov, ki bi navduševali, preusmerjali miselnost, zbirali in neprestano budili novo življenje. RŽ

Pomladna melodija — Don Summerville-ov večer

Bivši župan mesta Toronto pok. Don Summerville je bil priljubljena osebnost. Med prebivalci Toronta je imel veliko prijateljev, neoziraje se na raso in vero.

Njegovi prijatelji hočejo počastiti njegov spomin letos na prav poseben način. Osnoval se je pripravljali odbor, ki bo 28. maja priredil v gledališču Royal Alexandra "Don Summerville-ov spominski večer pod naslovom "Pomladna melodija 1964". Sodelovala bo tudi znana Miss Jane Morgan. Predstava pod gornjim naslovom bo v omenjenem gledališču ves teden od 25. do 30. maja. Pripravlja jo "Young People's Club" župnije Predragocene krvi. Načelnik pripravljalnega odbora je Rev. F. Dugo. K sodelovanju v odboru so bili povabljeni tudi predstavniki etničnih skupin. Za zvezo med njimi skrbita Arthur Maloney, Q.C., LL.D., in Monte Harris, član Board of Education iz 4. vol. okrožja. Od Slovencev je bil povabljen k sodelovanju podpisani.

Izkupiček "Don Summerville-ovega spominskega večera" je namenjen ustanovitvi posebnega fonda, iz katerega bo vsako leto menjaje se dobival študentski najboljši študent iz Malvern Collegiate in Neil McNeil višje šole. P.M.

Kako skrbijo "za našo mladino"

Pri društvu "Zedinjenja Slo-venija" v Buenos Airesu uspeš-

no deluje mladinski odsek. Njegov referent je g. Aleksander Majhen. Učiteljski zbor Mladinskega odsega Zedinjene Slovenije šteje trenutno 41 članov: 9 učiteljic, 15 učiteljev, 11 katehetov in 5 pomočnic. Mladinski odsek oskrbuje 17 tečajev. V preteklem šolskem letu jih je delovalo 13. Te tečaje je redno obiskovalo 654 otrok, in sicer 296 dečkov in 358 deklic. Učiteljski svet je poskušal doseči namen slovenskih tečajev, kakor ga je začrtal šolski svet MO.

1. Buditi pri otrocih slovensko narodno zavest.
2. Naučiti otroke slovensko govoriti, pisati in brati.
3. Izoblikovati slovensko sestavino otrokove osebnosti.
4. Oploditi otrokovo kulturo s slovenskimi vrednotami.
5. Narediti most med starim in novim (t.j. preprečiti prelom).
6. Seznaniti otroke z ustvaritvami slovenskega kulturnega genija.

(Iz informativnega Vestnika Zedinjene Slovenije.)

Ne odobravajo in ne podpirajo "Freedom Festivala"

Med protikomunističnimi vodniki in organizacijami etničnih skupin v Torontu je bila izvedena nekak anketa, ki je pokazala močno nasprotovanje "freedom festivalu".

"Press release" št. 0014 z dne 16. aprila letos prinaša nekoliko luči v skrivnostno ozadje tega festivala.

"Naše organizacije se ne bodo udeležile tega festivala," je izjavil tajnik ukrajinske protikomunistične Federacije.

Predstavniki ruske protikomunistične skupine "pa" je dejal: "Lansko leto smo bili zelo razočarani in zato letos ne bomo sodelovali."

"Prošnjo za sodelovanje smo enostavno prezrli," je rekel vodnik Albancev.

Nekateri predstavniki so se zbrali v ta namen v baltski dvorani in so sklenili podati javno izjavo, da nimajo nič skupnega s t.zv. "Freedom festivalom".

Predstavniki protiboljševiškega bloka narodov je dal sledečo izjavo: "Organizatorji festivala bi morali postati predmet preiskave. Mi ne bomo sodelovali."

Strogo kritiko je izrekel tudi zastopnik etničnega tiska. Eden izmed glavnih odbornikov "Mutual Co-operation League" je tudi zagovarjal previdnost,

Newtorontske novice

Zadnjo nedeljo je toplo spomladansko sonce že privabilo več slovenskih družin na Slovensko letovišče. Celo kopali so se že nekateri. Prvo polovico maja bo mnogo pridnih rok delalo na Slovenskem letovišču, da ga dostojno pripravijo za odprtje poletne sezone, ki se bo letos začela že zadnjega maja.

Letos je bila Velika noč zgodaj; zato so tudi vsi ostali prazniki, ki se premikajo s praznikom Velike noči, bolj zgodnji kot sicer. Tako bo letos nedelja Sv. Rešnjega Telesa že zadnjo nedeljo v maju. Bo ravno zadnji maj in praznik Marije, kraljice vesoljstva. Na Slovenskem letovišču bomo praznovali oboje: po sv. maši bo procesija s Sv. Rešnjim Telesom ob štirih oltarjih. Jezus bo spet blagoslavljal ta kraj in vse, ki na Slovensko letovišče hodijo. Ta procesija naj bi bila mogočna manifestacija naše vere in ljubezni v Jezusa v Sv. Rešnjem Telesu. Slovenci smo bili že od nekdaj znani, kako znamo narediti te procesije s Sv. Rešnjim Telesom veličastne. Ubrano petje, mogočno pritrtkanje zvonov, deklice s cvetjem, narodne noše, vse to naredi procesijo slovesno. Vsako leto je ta procesija na Slovenskem letovišču slovesnejša in številnejše obiskana. Kajti tudi Slovencev je v Torontu in njega okolici vedno več, zlasti je vedno več mladine. Zato smemo upati, da bo

čes da je v teku preiskava.

Izjava beloruskega predstavnika se glasi: "Mi ne podpiramo festivala". "Mi ne sodelujemo, ker ne vemo, kdo bo imel od tega korist," je pribil član moravske plesne skupine.

Nek latvijski časopis je takole zapisal: "...Ideologija Freedom festivala ne odgovarja ideologiji latvijske narodne Zveze in zato je bilo sklenjeno, da svetujemo našim plesalcem in moškemu zboru, da ne sodelujejo pri festivalu, ki je zasebna zadeva."

Anketa je pokazala, da so dosedaj zavrnile "Freedom festival" skupine sledečih narodnosti: Albanci, Belorusi, Kozaki, Hrvati, Moravani, Rusi, Slovenci, Ukrajinci, Mutual Co-operation League, Protiboljševiški blok narodov in druge. Imena omenjenih predstavnikov iz varnostnih razlogov ne morejo biti objavljena.

ta nedelja tudi letos na Slovenskem letovišču nadvse slovesna. Kajti Jezus v Sv. Rešnjem Telesu je tisti, ki vse Slovence privlači in jih družijo. Posebnost tega dne bo, da bomo imeli za zaključek šmarnic pete litanije Matere božje na prostem pred Marijino kapelico. Tako bo cela nedelja na Slovenskem letovišču posvečena evharističnemu Kralju in majniški Kraljici. Naj nam Bog nakloni še lepo vreme, pa bo 31. maj za Slovence na Slovenskem letovišču dan posebnega veselja in praznične slovesnosti.

Sklad za nove orgle v cerkvi Brezmadežne počasi, a vztrajno raste. Društvo Najsvetejšega Imena Jezusovega župnije Brezmadežne je poklonilo od svoje spomladanske veselice ves izkupiček \$200 za orgle. Nagrado v znesku \$500 smo pa poklonili g. G. Fletcher iz Toronta. Cerkev je potem poklonil \$60. Za orgle so še darovali po \$20: g. Lojze Petrič, Acton, Ont.; g. Mary Kastelic, Murray, Utah; po \$10: g. Franc Kramar, g. Stane Šuligoj, obo v Torontu, Ont.; po \$6: g. Jurij Eržen, Toronto, Ont.; g. Anton Florjancič, Girdard, Ohio; po \$5: g. Jože Kozjek, Milwaukee, Wis.; gđc. Rose Culkar, Cleveland, Ohio; po \$4 g. Frank Gerkman, Detroit, Mich.; po \$2 M. Perša, N.J.

Stari ruski izseljenec A. Sorokin je v svoji avtobiografiji napisal besede, ki naj bi o njih premišljevali tudi slovenski izseljenci. V knjigi je zapisal tole:

"V zadnjih letih sem mnogokrat opazoval pričakovanja, upanja in prepire, močno podobne med delom ruske emigracije, tudi med begunci iz Poljske, Latvije, Litve, Madžarske, Nemčije, Kube in drugih dežel. Podobno kot "neprilčni" ruski emigranti so tudi mnogi poznejši begunci hodili svojo križev pot, na kateri so njihove nade bledele ter so se njihovi upi razbili. Ti ljudje so bili mnogokrat zagrenjeni in razočarani, trpeli so ves čas svojega življenja in so umrli brez haska v tuji deželi. Seveda zaslužijo naše sočutje in pomoč v težkih trenutkih njihovega življenja, toda njihova usoda naj bo svabilo bodočim beguncem, da ne bodo gradili svojih življenj na brezupnih političnih sanjah in praznih prepirih. Kolikor hi-

treje se priljijo svoji novi deželi, ne da bi zatajili svojo individualnost, ter začno razvijati svoje ustvarjalne zmožnosti, toliko boljše bo zanje, za njihovo novo deželo in za staro domovino."

Jaz sem pisatelju za te besede zelo hvaležen. Kajti 12 let življenja med Slovenci v Torontu me je pripeljalo do enakih zaključkov. In če bomo Slovenci pravočasno spoznali, kaj nam je v mir in da se stari časi nikdar več ne povrnejo, bomo prihranili sebi in našim bodočim rodovom mnogo razočaranj.

Nekaj poročil iz Hamiltona

HAMILTON, Ont. — Velika noč, ki je ponavadi prvi pomladanski praznik, je bila letos vsa zimska. Ne sledu zelenja in cvetja, ni bilo toplote v naravi, a bilo jo je dosti v naših srcih in dušah.

Cvetni petek, soboto in nedeljo zvečer je bil pri nas č.g. Lojze Ambrožič, ki sv. pismo razlaga bogoslovcem v semenišču v Torontu. Slišali smo mnogo lepih nauk in koristnih navodil. Vse tri večere smo se vrstili pri dveh spovednicah in šli skozi zdravniški pregled božje klinike. Domači duhovnik je mislil, da ne bo ostalo dosti več dela za zadnje tri dni velikega tedna, kakor je to bilo prejšnja leta, pa se je zmotil. Se in še so prihajale duše. Veliko soboto je bilo kar tri ure nepretrganega spovedovanja. Zelo pravi nam bil prišel še en duhovnik na Veliko nedeljo za pomoč pri obhajanju, ker je udeležba preslegla vse dosedanje. Razveseljivo je to, da rastemo duhovno, čeprav nam nepredvidena nasprotovanja zadržujejo gradnjo poslopij. "Isčite najprej božjega kraljestva in njegove pravice, in vse drugo se vam bo navrglo." Mat.

Kako pa je z zidanjem? Tri mesece že čakajo listine za prepis cerkvenega stavbišča pri škofijskem lawyerju na podpis. Na Veliki ponedeljek so nas bili obvestili, da bo takoj po Veliki noči škof poklical Fr. Tomca in predstavnike Gradbenega odbora na razgovor. Po sestanku s škofom naj bi se podpisale listine. Danes je že en mesec po Veliki noči, a sestanka in razgovora s škofom spet ni bilo, kakor se je to zgodilo že trikrat lani in predlanskim.

Vršla se pa je drugi teden po Veliki noči seja škofijskih svetovalecev, med katerimi so vplivni župniki in monsignorji, o katerih vemo, da niso stvari niso naklonjeni. Kaj so takrat obravnavali in sklenili, ne vemo. Ni čudno to, da ustvarjanje narodne župnije naleti na nezaupanje in nasprotovanja, saj se še nobena ni rodila brez težav. V našem slučaju je le težko razumeti, zakaj nas za nos vlečejo, že eno leto in pol. To je res skrivnost, zamotana v nerazvozlivo uganko in zakovana v neprebojno zagonetko, kakor je označil snovanje sovjetske vlade v Moskvi stari Winston Churchill. Prihodnjic bodo najbrže rekli, da se bo razgovor vršil po Binkošti. Liturgična barva pobinkošne dobe je zelena — barva upanja. A po vseh dosedanjih slabih izkušnjah je naše upanje na skorajšnjo rešitev majhno.

Kresovanje je lepo uspelo. Mladi igralci iz Clevelanda, organizirani v društvu Kres, so gostovali pri nas v nedeljo, dne 19. aprila. Predstava, ki jo lahko imenujemo Kresovanje, je uspela nad vse pričakovanje. Privabila je tako množico Slovencev, da jo še ne pomnimo v Hamiltonu. Velika dvorana srbskega narodnega doma je bila polna do kraja. Pozdravili smo precejšnje število odličnih slovenskih rojakov iz Toronta, St. Catharines in drugod. Vendar smo bili domači velika večina. Kres nas je užgal, ogrel in navdušil s svojim nastopom. Predvajali so s takim mladeniškim

ognjem in umetniško dovršenostjo, da smo bili presenečeni. Poznalo se je, da so vložili veliko mero vztrajnega dela v vaje. S tem prvim nastopom pri nas so si pridobili ime in sloves. Vsi odrasli gledalci so izražali pohvalo in priznanje. Tistim nekaterim, ki so zamudili, je pa žal, da niso šli.

Gibanje, luč, igra barv in godba je pritegnilo pozornost še celo otročičev v naročju, da so bili nenavadno tihi, z izjemo nekaterih, ki so poskušali vriskati kakor oni na odru. Zanimivo je, kakšne vtise je dobil dve in polletni Vegelijnov Karli. Povedal mi je, kako so vriskali in rožice metali v dvorano. Najbolj se ga je pa dojel, da so, kakor je rekel, "tisti strici tako močni, da so tete v zrak metali". Karliju je vsak možki, ki ni njegov ata — stric, in vsaka ženska, ki ni njegova mama — teta. Ima kar prav; saj je res zanimivo, če mladi clevelandski "strici" mlade clevelandke "tete" v zrak mečejo.

Obisk mladih Kresnikov in Kresnic je bil za nas lep, vesel dogodek, ki ga ne bomo kmalu pozabili. Prikupili so se nam tudi z resnostjo, disciplino in prijaznostjo. Vsi smo jim hvaležni za lepo popoldne. Bili smo skupaj prvič, a gotovo ne zadnjič. Fr. L. T.

— Rak prinese smrt več otrokom v starosti od 3 do 15 let, kot katerakoli druga bolezen.

CLEVELAND, O.

MALI OGLASI

Naprodaj

Prodamo veliko zidano hišo, 3 stanovanja in garaže. 1148 E. 63 St. Tel.: EN 1-3037. —(90)

Hiša v najem

Velika enodružinska hiša z garažo in vrtom, plinski furnez in vse udobnosti na E. 71 St. Kličite 361-0935. (89)

Hiša naprodaj

Dvodružinska hiša, 5-5, lesena, moderna kuhinja in kopalnica, v slovenski naselbini na Huntmere Ave. \$20,800. Kličite KE 1-8784. (89)

Trgovski prostor v najem

Na 17218 Grovewood Ave., pripravno za brivnico, pekarijo ali kaj drugega. EN 1-9435 ali KE 1-8463. (91)

Stanovanje se odda

Pet na novo dekoriranih sob s kopalnico, parkališčem, itd. se odda na 5514 St. Clair Ave. Ključke za ogled dobite na 1353 E. 55 St. IV 1-5380. (89)

Lastnik prodaja v Euclidu

Zidana ranch hiša, 3 spalnice, 2 kopalnici, ekstra velika družinska soba z ognjiščem, zaprt patio, priključena garaža. V nizkih 20-tih. Kličite RE 1-1756. (89)

Hiša naprodaj

Dvodružinska, 5-5, zidana, 3 garaže, v fari Marije Vnebovzete, v izvrstnem stanju. Kličite lastnika za sestanek PO 1-3141 ali LI 1-3596 po 5:30 pop. (92)

V najem

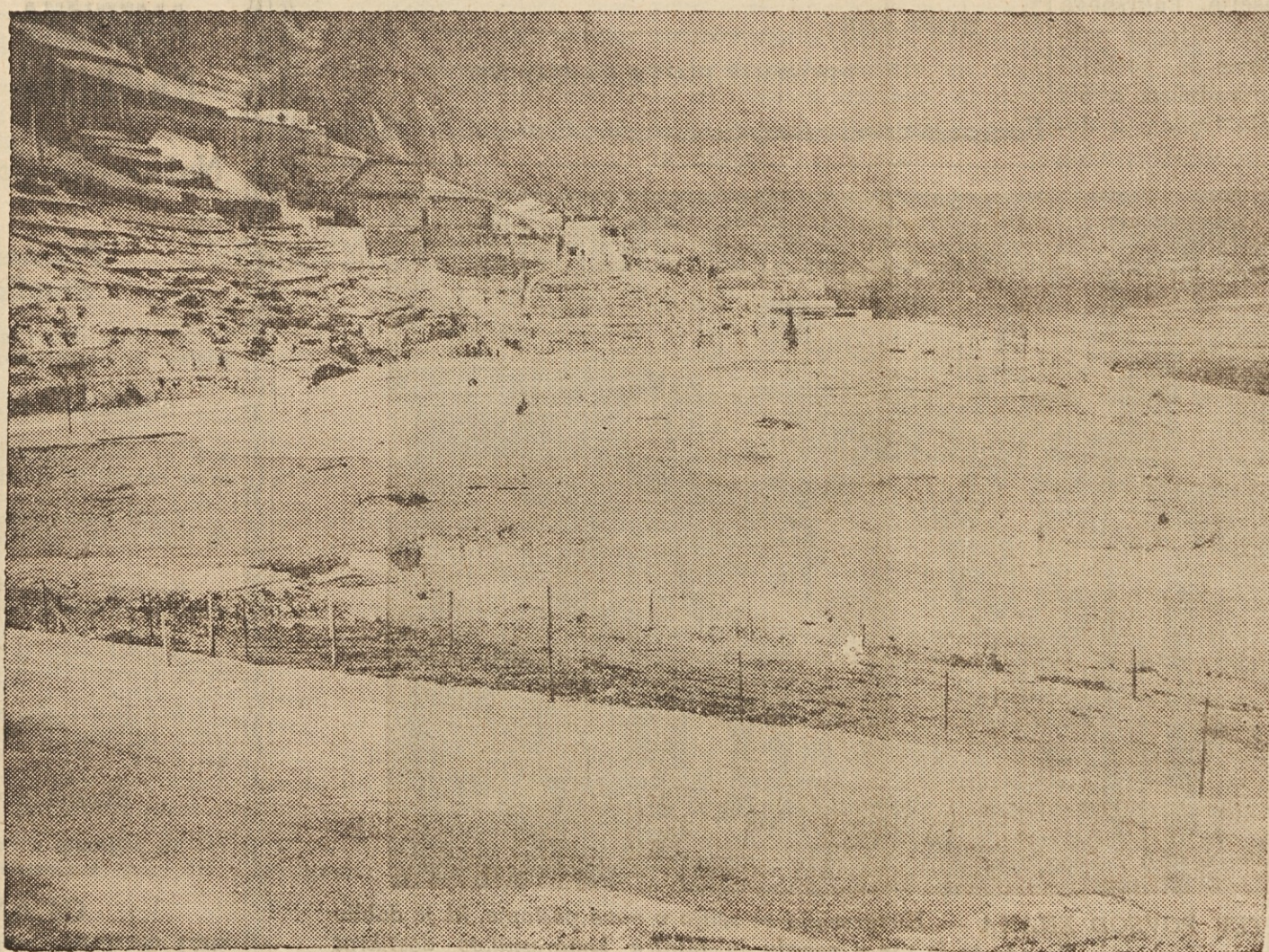
3-solno stanovanje, neopremljeno, kopalnica, furnez, na novo dekorirano. Vprašajte v trgovini na 1193 E. 60 St., ali kličite po 7. uri HI 2-2009. (89)

Želi dobiti stanovanje

Zaposlena želi v najem 4 sobe, prtiličje, najrajši v okolici sv. Lovrenca ali sv. Vida. Kdor ima pripravno naj kličite VU 3-6235, Frances Novak, 3655 E. 50 St. (1,5 maj)

Avto naprodaj

Svetlorjav Oldsmobile 1958 (98), motorno vodenje, motorne zavore, avtomatična okna, 4 vrata. Dobro ohranjen. Kličite 391-1796. —(93)

ZALOSTNI OSTANKI — Le stoječi drogov in ostanki stavb na bregu kažejo, da je tu bilo nekdaj mesto Longarone. Ko je pljusnil ogromni val preko jezua v dolini Vaiont v zgornji Italiji, je od nekdaj prijaznega mesteca ostalo le to, kar vidimo na sliki.

HENRIK SIENKIEWICZ:

KRIZARJI

Drugi so glasno priznavali, da bi tako ženo zaman iskal na kraljevem dvoru v Krakovu. Zakaj poleg bogastva, lepote in plemenitosti so neizmerno cenili tudi njeno svežost in moč. In o tem je veljal en glas: "da je ženska, ki v gozdu z vilami podre medveda, a orehov ji ni treba gristi, ker jih položi na stol in naglo sede nanje, pa jih tako zdrobi vse, kakor bi pritisnil nanje z mlinskim kamnom". Tako so jo častili v župniji v Kšešni in po sosednih vaseh, a celo v vojvodskem šeradzu. Dasi so jo zavidali Zbišku iz Bogdanjca, se niso preveč čudili, da jo je dobil, ker je tudi njegova razglasila taka vojna slava, kakršne ni imel nihče v okolici.

Mladi vladike in plemiči so si pripovedovali cele povesti o

CHICAGO, ILL.

HOUSEHOLD HELP

CHILD CARE — Light duties. Middle-aged pref. Off week-ends, Small salary. Park Forest. Phone 748-8152. (89)

HELP WANTED—FEMALE

REGISTERED NURSES

Gen. Staff duty. — Modern, expanding 425-bed, private, general hospital, located in pleasant residential suburb on Lake Michigan, 30 minutes from Loop. Progressive orientation and in-service education program. Excellent benefits, including bonus and retirement programs. Beginning salary \$400 to \$450, commensurate with experience. Write or apply:

PERSONNEL DIRECTOR
EVANSTON HOSPITAL
ASSOC.
2650 Ridge Avenue
Evanston, Illinois 60201 (96)

RESORT PROPERTY

RESORT 150 FT. LAKE FRONT
19 Room Hotel, Restaurant. Gas heat. 5 room cottage. 13 Boats. Lesko's Resort 74-78 N. Rushmore Road, Fox Lake, Ill. — JU 7-5948.

REAL ESTATE FOR SALE

NORTHLAKE — BY OWNER
7 Room Cape Cod. 3 Bedrooms, tile bath, Carpeting, S/S's. 2 car gar. Low taxes. Only \$17,900. Call 562-6952. (89)

PALOS HEIGHTS AREA — BY OWNER. — 6 Room Ranch. 1½ baths, gas heat, 2 car gar., Patio, fully landscaped. 2/3 acre, Corner lot. Owner leaving State. — Price \$18,250. — FI 9-0299. (89)

ROLLING MEADOWS — BY OWNER. — 2 Bedroom home on ¼ acre lot. 1½ car garage. Patio. Beautifully landscaped. S/S's. Many extras. Near everything. \$14,900. Immed. Occupancy. CL 3-0460. (89)

ELMHURST — By owner, 2 bedroom Ranch. Alum. sid. S/S. Crptd. liv. rm.-din. area. Tile kit.-bath. Full bsmt. 2 car gar. Many extras. Excellent condition. TE 2-8558. (90)

WAUCONDA — By Owner. 2 sty. frame. 6 room house, 3 bedrms., —un porch. Full bsmt., Lge. lot. 3½ car gar. Zoned for business. Unusually charming location in limits. Priced \$18,500. JA 6-4881. (89)

Nemcih, ki jih je "izluščili" v bojih pod vojskovodjem Vitoldom in v dvobojih na stepani zemlji. Pravil so, da mu nobeden ni bil nikdar kos, da jih je v Malborgu dvanajst zbil s konj, med njimi brata velikega mojstra, Ulrika, na posled, da se je mogel dvobojevati celo s krakovskimi vitezi in da mu je bil sam nepremagljivi Zaviša Čarni vdan prijatelj.

Nekateri niso hoteli verjeti tako nenavadnim pripovedkam, toda ti so tudi, ko se je govorilo o tem, koga bi okolica izbrala, ako bi morali poljski vitezi iti v boj proti tujcem, vendar govorili: "Seveda Zbiška." Šele potem kosmatega Čtana iz Rogova in

CHICAGO, ILL.

BUSINESS OPPORTUNITY

RESTAURANT — COCKTAIL LOUNGE
Banquet hall. Established 10 yrs. Good location. Good going Business. Priced for immed. sale. By Owner. Call after 12 Noon RE 5-4878. (90)

TAVERN AND GRILL

In North West Suburban Industrial section. \$15,000 plus stock. Contact Owner. Phone 824-9217. (89)

PIZZA RESTAURANT

IN WHEATON — By Owner. Good location and Good business. By Appointment only. — Call 834-7407 between 9 A.M. — 2 P.M. (90)

BOATS FOR SALE

1962 TURBOCRAFT — Model 32.
150 H.P. Crusader. Convertible top. tandem. Holsclaw trailer. Complete \$2,500. Phone RE 4-7767. (89)

REAL ESTATE FOR SALE

BY OWNER — 103rd Pl. Nr. Talman & St. John Fisher. Attract. 5 room brick. Bsmt. 2 car brk. gar., side dr. Tiled kit. W/W crptg. Appl. Plus many extras. Mid 20's. BE 8-8365. (90)

SCHAUMBURG — BY OWNER
Transferred. 5 bedrooms. Lge. Kit., Liv.-Din.-Rec. rm. with kitchenette. W/W crptg., drapes, Patio, 2 car gar. Nr. schls. 529-2461. (90)

INCOME PROPERTY BY OWNER
13 APARTMENTS, 9-4's, 2-5's and 2-3's. Close to everything. \$13,500 income. Price \$74,000, BR 8-3709. (90)

TAVERN — DANCE HALL
With large kitchen. 21 bedrms. 6 Rm. Apt. on 2nd floor. All large rms. Close to everything. Quick sale. By owner. (Roseland) — Call 373-7628. (90)

ELMHURST — BY OWNER
7 Room Brick Bungalow. Full plastered basement with kit. and toilet. 2 car gar. Fruit trees & Evergreens. Mid 20's. PHone TE 4-7766. (90)

LOMBARD — BY OWNER
3 Bedroom, 6 Room Ranch. ½ acre, W/W Carpeting, tile kit. & bath. Patio, 2 car gar. Low taxes, lovely area, near park, schls., \$18,000. — MA 7-8595. (90)

HOFFMAN ESTATES — BY OWNER.
ER. — Immac. 1,400 sq. ft. 6 Rm. Ranch. 3 Bedrms. Kit. w/built-ins. and disp., 2 baths. Att. gar., Storms and scrns. 80x130 ft. lot. 4½% G.I. \$17,900. TW 4-3841. (90)

druge domače junake, ki pa so v viteški izurjenosti daleč zaostajali za mladim dedičem iz Bogdanjca.

Veliko bogastvo mu je hkrati s slavo pridobivalo ugled pri ljudeh. Zakaj da je v Jagienko dobil Močidole in veliko opatovo imetje, to ni bila njegova zasluga, toda on je imel že prej Spihov z vseni ogromnimi zakladi, ki si jih je nakopičil Jurand, a vrh tega so si ljudje šepetali, da bi samo plen, ki sta ga dobila in vzela viteza iz Bogdanjca v orožju, oblekah in draguljih, zadostoval za tri ali štiri vasi.

V tem so videli neko posebno milost božjo nad rodom Točarjev grba Tope podkve, ki je še pred kratkim tako propadel, da ni imel nič razen praznega Bogdanjca, a se je sedaj dvignil nad vse v okolici. "Saj v Bogdanjcu je ostal do po požaru samo vegast domovje," so pravili stari ljudje, "in posestvo samo so morali zaradi pomanjkanja delovnih moči zastaviti sorodniku, a sedaj grade utrjen grad." In občudovanje je bilo veliko, toda ker je bil zvezan z njim splošen, instinktiven občutek, da se tudi ves narod bliža z nevzdržno naglostjo nekemu neizmernemu napredku in da mora biti po božji volji prav tako urejeno, ni bilo v tem občudovanju nobene nevoščljivosti. Nasprotno, vsa okolica se je ponašala in bahala s tema vitezoma iz Bogdanjca. Bila sta očiten dokaz, kam lahko dovede plemiča kreпка roka v zvezi s hrabrim srcem in viteškim hrepnenjem po prigodah. Marsikdo je ob pogledu nanju začutil, da mu je pretesno v domačih gnezdih, med domačimi mejami in da so za steno v sovražnikovi moči velika bogastva in obširne zemlje, ki jih je mogoče dobiti v neizmerno korist kraljestva in samega sebe. In to preobilje sil, katero so občutili rodovi, je dvigalo vso družbo, tako da je bila kakor vretje, ki mora vzkipeti iz posode. Modri krakovski gospodje in mir ljubeči kralj so mogli te sile nekaj časa zadrževati in odlašati vojno z večnim sovražnikom še dolgo let, toda nobena človeška moč jih ni mogla popolnoma potlačiti in tudi ne zadržati tega toka, ki dviga ljudsko dušo k veličini.

XLVI

Matko je doživel srečne dneve. Marsikdaj je pravil sosedom, da je dosegel več, kakor je pričakoval. Starost mu je pobelila le lase in brado, toda do sedaj mu ni vzela ne sil ne zdravja. Srce mu je bilo polno veselja, kakršnega doslej ni poznal. Njegov nekdanji strogi obraz je postajal vedno bolj dobrodušen, a oči so se nasmihale ljudem z do-

brim nasmehom. V duši je bil prepričan, da se je vse zlo nehalo za vedno in da nobena skrb, nobena nesreča ne zmoti več ko svetel potok mirno tekočih dni življenja. Saj je bila v vseh časih njegova največja želja, da bi se vojeval do starosti, na starost pa gospodaril in množil premoženje za "vnuke", in prav to se mu je vse natančno izpolnilo. Gospodarstvo je šlo kakor po loju. Gozdi so bili znatno iztrebljeni. Na izkrcenih in posejanih novinah so vsako pomlad zelenela različna žita; blago se je množilo; na lokah je bilo štirideset kobil z žrebci, ki si jih je stari oglel vsak dan; črede ovac in goved so se pasle po leđinah in ogradah. Bogdanjec se je popolnoma izpremenil: iz opuščene naselbine je nastala obljudena in bogata vas, a kdor se mu je bližal, temu je že od daleč slepil oči stolp in še ne počrnele stene utrjenega gradu, ki so se v soncu bleščale kakor zlato, a v večerni zarji kakor škrlat.

Stari Matko se je torej veselil v srcu blaga, gospodarstva in ugodne sreče — in ni ugovarjal, ako so ljudje govorili, da ima srečno roko. Leto po dvojkah je iznova prišel na svet deček, katerega je Jagienka na čast in v spomin na svojega očeta imenovala Ziha. Matko ga je z veseljem sprejel in niti najmanj ga ni skrbelo, da bi se moralo, ako bi šlo tako dalje, razkosati posestvo, pridobljeno s takim trudom in previdnostjo. "Kaj sva imela midva?" je nekoč omenil to stvar Zbišku. "Nič! A vendar nam je Bog pomagal. Stari Pakoš iz Sulislavice ima eno samo vas, a dvaindvajset sinov, pa vendar ne umirajo od lakote. Mar je malo zemlje v kraljevini in na Litvi? Malo vasi in gradov v rokah pasjih križarskih bratov? Hej! Ako bi gospod Jezus dal srečo, bi bilo mnogo prostora, ker tam so gradovi vsi iz rdeče opeke in iz njih

bi naš milostljivi kralj napravil kaštelanije." In ta stvar je bila vredna premisleka, ker je red stal na vrhuncu svoje moči, da je po bogastvu, moči, številu izvežbanih vojsk prekašal vsa zapadna kraljestva, a vendar je ta vitez mislil o križarskih gradovih kot o bodočih sedežih svojih vnukov. In gotovo so mnogi v Jagielovem kraljestvu imeli iste misli, ne le zato, ker so to bile stare poljske zemlje, na katerih je sedel križarski red, ampak tudi, ker so čutili to močno silo, ki se je dvigala v prsih naroda in iskala na vseh straneh izhoda.

Šele v četrtem letu, računajoč od Zbiškove poroke, je bil grad dograjen, a še to ne le s pomočjo domačih, zgoželiških, močidolskih rok, ampak tudi sosednjih, a zlasti starega Volka iz Bžozove, ki je po

V BLAG SPOMIN

OB DEVETNAJSTI OBLETNICI
ODKAR JE UMRLA NAŠA
NEPOZABNA SOPROGA
IN LJUBLJENA MATI

Agnes Urbanic

Izdihnila je svojo plemenito dušo
dne 5. maja 1945.

Spomin na Te naš zaklad,
saj vsak od nas Te imel je rad.
Pri Bogu zdaj se veseliš,
a v srcih naših še živiš.

Žalujoci:

ANTHONY URBANIC, soprog
ANTHOY in JOSEPH, sinova
Cleveland, O., 5. maja 1964.

ČE SE SELITE

izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio

Moj stari naslov: _____

Moj novi naslov: _____

MOJE IME: _____

PROSIMO, PIŠITE RAZLOČNO

SELITEV POVSOD ENAKA — Kongresniki se selijo v novo poslopje, ki je dobilo ime po Samu Rayburnu. Seveda je še vse v neredu in tajnice kongresnikov dostikrat ne vedo, kje naj iščejo kake dokumente. Slika kaže del hodnika novega poslopja, ki trenutno služi za skladišče.

sinovi smrti ostal sam na svetu in se zelo spoprijaznil z Matkom, a potem obrnil srce k Zbišku in Jagienki. Matko je oledel sobane z vojnim plenom, ki sta si ga pridobila z Zbiškom ali pa podedovala po Jurandu iz Spihova, k temu je dodal dediščino po opatu in to, kar je prinesla Jagienka od doma, steklena okna je pripeljal iz šeradza — in je uredil sijajno stanovanje. Vendar so se Zbiško, žena in otroci

preselili v grad šele v petem letu, ko so bila dovršena tudi druga poslopja kot hlevi, staje, kuhinje in kopeli, a hkrati tudi podzemeljski oboki, ki so bili napravljeni iz kamnja in apna, da bi imeli večno trajnost. Sam pa se ni preselil v grad: rajši je ostal v starem domovanju, a na vse Zbiškove in Jagienkine prošnje je odgovarjal odklanjajoč in utemljeval svoje misli takole:

(Dalje prihodnjič)

MAJ						
Su	Mo	Tu	We	Th	Fr	Sa
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

KOLEDAR
društvenih
prireditev

MAJ

9.—Baragov Dom in Družabni klub priredita v svojih prostorih družabni večer z večerjo in plesom. Začetek serviranja ob 7. uri.

10.—Slovenska šola pri Mariji Vnebovzeti priredi v šolski dvorani Materinsko proslavo.

10.—Slov. šola pri Sv. Vidu priredi Materinsko proslavo v avditoriju. Začetek ob treh popoldne.

16.—Društvo slov. protikom. borcev priredi Spominsko proslavo žrtvam II. svetovne vojne.

17.—Društvo slov. protikom. borcev priredi spominsko romanje k Lurški Mariji na Providence Heights.

24.—Društvo Najsv. Imena pri Mariji Vnebovzeti priredi romanje v Frank, Ohio.

JUNIJ

7.—Društvo sv. Jožefa št. 169 KSKJ ima piknik na društvenih prostorih na White Rd.

14.—Slovenska pristava priredi na svojih prostorih otvoritveno veselico.

28.—Prireditelji Slovenske šole pri Sv. Vidu na Slov. pristavi.

21.—Slovenska šola pri Mariji Vnebovzeti naredi izlet k jezzeru Pymatuning, na meji držav Ohio in Pennsylvanija.

JULIJ

15. - 16. - 17. - 18. - 19. — Letni farni karneval pri Sv. Vidu.

26.—Slovenska šola pri Mariji

Vnebovzeti priredi letni piknik na Slovenski pristavi.

AVGUST

9.—Ohajska federacija K.S.K.J. društvenih priredi piknik v parku društva sv. Jožefa št. 169 K.S.K.J.

OKTOBER

3.—Slovenski dom na Holmes Ave. priredi vinsko trgatve v svojih prostorih.

10.—Društvo slov. protikomunističnih borcev priredi Družabni večer v Slovenskem domu na Holmes Ave.

18.—Slovenski dom, 15810 Holmes Ave., praznuje 45-letnico obstoja.

— Surovo olje so do leta 1900 imenovali tudi v Ameriki nafta in ga niso vedeli za kaj porabiti.

Izvršujemo cementna dela
Dovozne poti, pločnike, brezplačna ocenitev.
JOHN ZUPANCIC, KE 1-4993

ZULICH
INSURANCE
AGENCY

18115 Neff Rd. IV 1-4221
Cleveland 19, Ohio

MULLALLY FUNERAL HOME

ZRAČEVALNI SISTEM

AMBULANČNA POSLUGA

POGREBI OD \$200.00 NAPREJ

365 East 156th Street

Kenmore 1-9411

70 - LET - 70

nudi KSKJ ljubeznivo bratsko pomoč svojim članom in članicam, vdovam in sirotam, v slučaju bolezni, nesreče ali smrti.

AMERIŠKA
KATOLIŠKA

SLOVENSKA
JEDNOTA

Najstarejša slovenska podporna organizacija v Ameriki.

Premoženje: \$15,100,000.00
Število certifikatov: 47,500

Če hočeš dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši, poštini in nadsolventni podporni organizaciji —

AMERIŠKI SLOVENSKI KATOLIŠKI JEDNOTI

kjer se lahko zavaruješ za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti bolezni in onemoglosti.

K.S.K.J. sprejema pod svoje okrilje moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta.

K.S.K.J. izdaja najmodernejše vrste certifikate za odrasle in mladiro od \$500.00 do \$15,000.00.

K.S.K.J. nudi zavarovalnino za onemoglost, poškodbo in operacijo do vsote \$400.00 za članstvo mladinskega in odraslega oddelka.

Ako se nisi član ali članica te mogočne bratske katoliške podpore organizacije, potrdi se in pristopi takoj — bolje danes kot jutri!

STARŠI, VPIŠITE SVOJE OTROKE V KSKJ!

Za pojasnila o zavarovalnici vprašajte tajnike ali tajnice krajevnih društev KSKJ ali pa pišite na:

GLAVNI URAD K.S.K.J.
351-353 No. Chicago St. Joliet, Illinois